

दुःशासनादहं पूर्वं सभायां मोचिता यथा । तथैव सङ्कटादस्मान्मामुद्धर्तुमिहार्हसि ।

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ एवं स्तुतस्तदा देवः कृष्णया भक्तवत्सलः । द्रौपद्याः सङ्कटं ज्ञात्वा देवदेवो जगत्पतिः ।

पार्श्वस्थां शयने लब्ध्वा रुक्मिणीं केशवः प्रभुः । तत्राजगाम त्वरितो ह्यचिन्त्यगतिरीश्वरः ।

ततस्तं द्रौपदी दृष्ट्वा प्रणम्य परया मुदा । अत्रवीदासुदेवाय मुनेरागमनादिकं ।

ततस्तामब्रवीत् कृष्णः क्षुधितोऽस्मि भृशतुरः । शीघ्रं भोजय मां कृष्णे पश्चात्सर्वं करिष्यसि ।

१५५४०

निशम्य तद्वचः कृष्णा लज्जिता वाक्यमब्रवीत् । स्यात्स्यां भास्करदत्तायामन्नं मद्भोजनावधि ।

भुक्तवत्यस्यहं देव तस्मादन्नं न विद्यते । ततः प्रोवाच भगवान् कृष्णा कमललोचनः ।

कृष्णे न नर्मकालोऽयं क्षुक्लमेणातुरे मयि । शीघ्रं गच्छ मम स्थालीमानयित्वा प्रदर्शय ।

इति निर्व्वन्धतः स्थालीमानाय स यदूद्वहः । स्थाल्याः कण्ठेऽथ संलग्नं शाकान्नं वीक्ष्य केशवः ।

उपयुज्याब्रवीदेनामनेन हरिरीश्वरः । विश्वात्मा प्रीयतां देवस्तुष्ट्यास्त्विति यज्ञभुक् ।

१५५४५

आकारय मुनीन् शीघ्रं भोजनायेति चाब्रवीत् । भीमसेनं महाबाहुः कृष्णः क्लेशविनाशनः ।

ततो जगाम त्वरितो भीमसेनो महायशः । आकारितुन्तु तान् सर्वान् भोजनार्थं नृपोत्तम ।

स्नातुं गतान् देवनद्यां दुर्वासः प्रभृतोन् मुनीन् । ते चावतीर्णाः सलिले कृतवन्तोऽघमर्षणं ।

दृष्ट्वाङ्गारान् सान्निभान् तृप्या परमया युताः । उत्तीर्य सलिलात्तस्माद्दृष्टवन्तः परस्परं ।

दुर्वाससमभिप्रेक्ष्य सर्वे ते मुनयोऽब्रुवन् । राज्ञा हि कारयित्वाऽन्नं वयं स्नातुं समागताः ।

१५५५०

आकण्ठहृत्ता विप्रर्षे किंस्त्रिहुञ्जामहे वयं । वृथा पाकः कृतोऽस्माभिस्रव किं करवामहे ।

॥ दुर्वासा उवाच ॥ वृथापाकेन राजर्षेरपराधः कृतो महान् । माऽस्मान्धातुर्दृष्ट्वा पाण्डवाः क्रूरचक्षुषा ।

स्रत्वाऽनुभावं राजर्षेरम्बरीषस्य धीमतः । विभेमि सुतरां विप्रा हरिपादाश्रयाञ्जनात् ।

पाण्डवाश्च महात्मानः सर्वे धर्मपरायणाः । शूराश्च कृतविद्याश्च व्रतिनस्तपसि स्थिताः ।

सदाचाररता नित्यं वासुदेवपरायणाः । क्रुद्धास्ते निर्दहेयुर्वै त्वलराशिमिवानलः ।

१५५५५

तत एतानपृष्ट्वैव शिष्याः शीघ्रं पलायत ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ इत्युक्तास्ते द्विजाः सर्वे मुनिना गुरुणा तदा ।

पाण्डवेभ्यो भृशं भीता दुद्रुवुस्ते दिशो दश । भीमसेनो देवनद्यामपश्यन्मुनिसत्तमान् ।

तीर्थेष्वितस्ततस्तस्या विचचार गवेषयन् । तत्रस्थेभ्यस्तापसेभ्यः श्रुत्वा तांश्चैव विद्रुतान् ।

युधिष्ठिरमथाभ्येत्य तं वृत्तान्तं न्यवेदयत् । ततस्ते पाण्डवाः सर्वे प्रत्यागमनकाङ्क्षिणः ।

प्रतीचन्तः कियत्कालं जितात्मानोऽवतस्थिरे । निशीथेऽभ्येत्य चाकस्मादस्मान् स च्छलयिष्यति ।

१५५६०

कथञ्च निस्तरेमास्मात् कच्छाद्देवोपसादितात् । इति चिन्तापरान् दृष्ट्वा निश्चमन्ता मुहुर्मुहुः ।

उवाच वचनं श्रीमान् कृष्णः प्रत्यक्षताङ्गतः ॥ श्रीकृष्ण उवाच ॥ भवतामापदं ज्ञात्वा चक्षेः परमकोपनात् ।

द्रौपद्या चिन्तितः पार्था अहं सत्वरमागतः । न भयं विद्यते तस्माद्वेषेर्दुर्वाससोऽल्पकं ।

तेजसा भवतां भीतः पूर्वमेव पलायितः । धर्मनित्यास्तु ये केचिन्न ते सीदन्ति कर्हिचित् ।

आपृच्छे वो गमिष्यामि नियतं भद्रमस्तु वः ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ श्रुत्वरितं केशवस्य बभ्रुवुः स्वस्यमानसाः ।

१५५६५